INVEST IN ZAGORJE

INVESTICIJSKI FORUM KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije d.o.o.
FOREIGN INVESTORS COUNCIL
HGK HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA
Zagorje

FOREIGN INVESTORS COUNCIL

Prikaz s osvrtom na Krapinsko-zagorsku županiju

Velimir Šonje

Arhivanalitika

Krapina, 27. ožujka 2024.

Sadržaj

Pitanje

- Što nakon dovršetka procesa europskih integracija i vrhunca u korištenju bespovratnih sredstava EU, kako vratiti ljude?
  - Kako najbolje iskoristiti predstojeći korak – pristupanje OECD-u?

Analize

- Proces internacionalizacije sektora poduzeća u Hrvatskoj
- Tržište rada i obrazovanje
- Učinkovitost administracije i poticanje ulaganja

Preporuke (43)

Glavna obilježja razvojnog trenutka

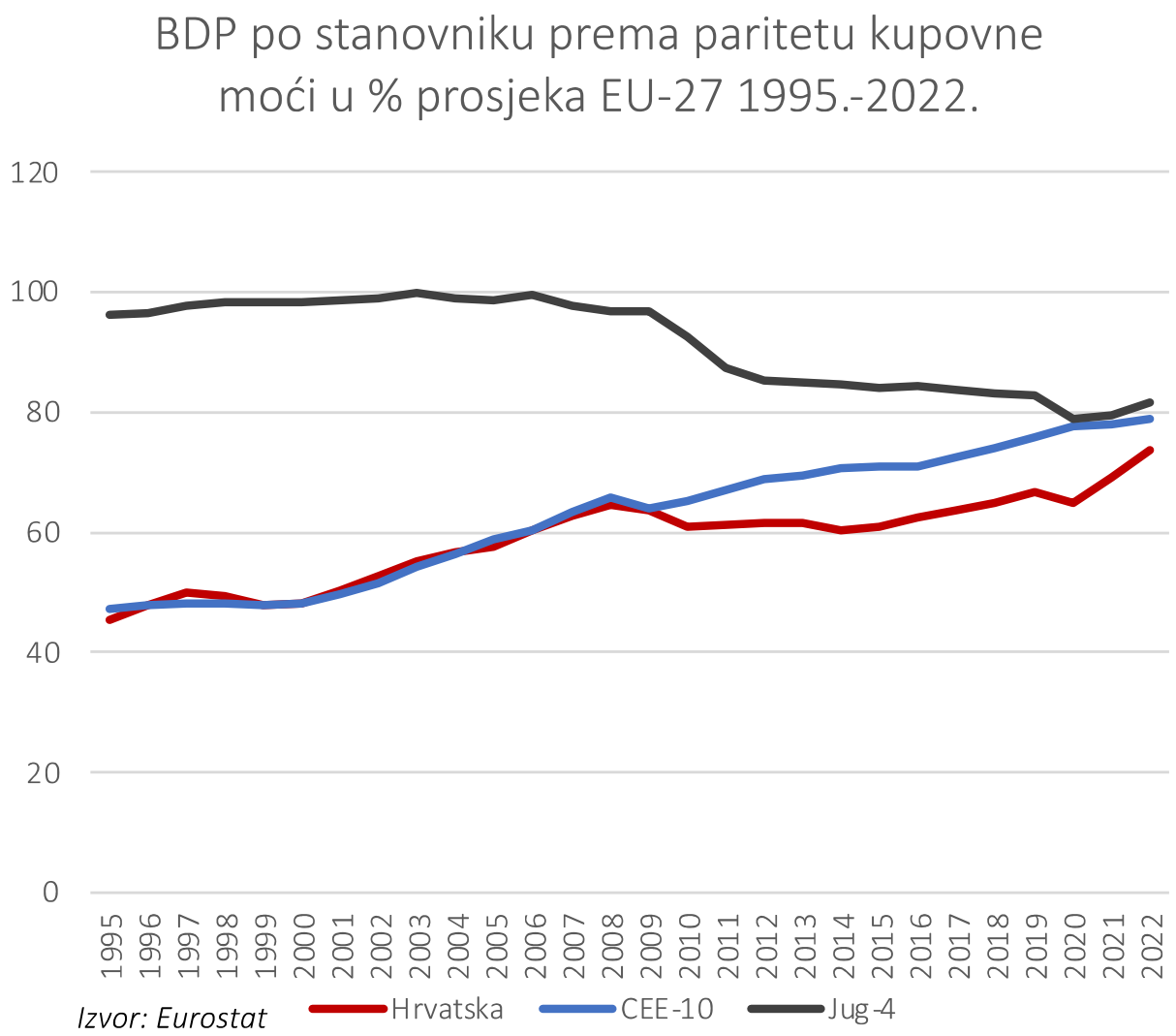

Izvor: Eurostat

- Nakon izgledno uspješne 2024. pokazatelj će se još malo približiti prosjeku CEE-10 i doseći oko **76-77% prosjeka EU** 27 (73% 2022.)
- Od 2025. nadalje, a osobito od 2027., **domaća potražnja i EU sredstva neće više moći pokretati rast** brzinom kao od 2021. do 2024.
- Rast će ponovo (i dugoročno) zavisiti o **privatnim investicijama**, rastu korporativne **produktivnosti,** dodane vrijednosti i izvoza
- Linija koja je prosjek za Jug-4 (PT, ES, ITA, GR) je upozorenje da **razvojni položaj nikome nije zajamčen** (pad sa 100 na 80% EU prosjeka)
- Hoće li se Hrvatska zadovoljiti sa 77-80% EU prosjeka, iako to neće biti dovoljno za...

Povratak dijela iseljenih i demografska stabilizacija

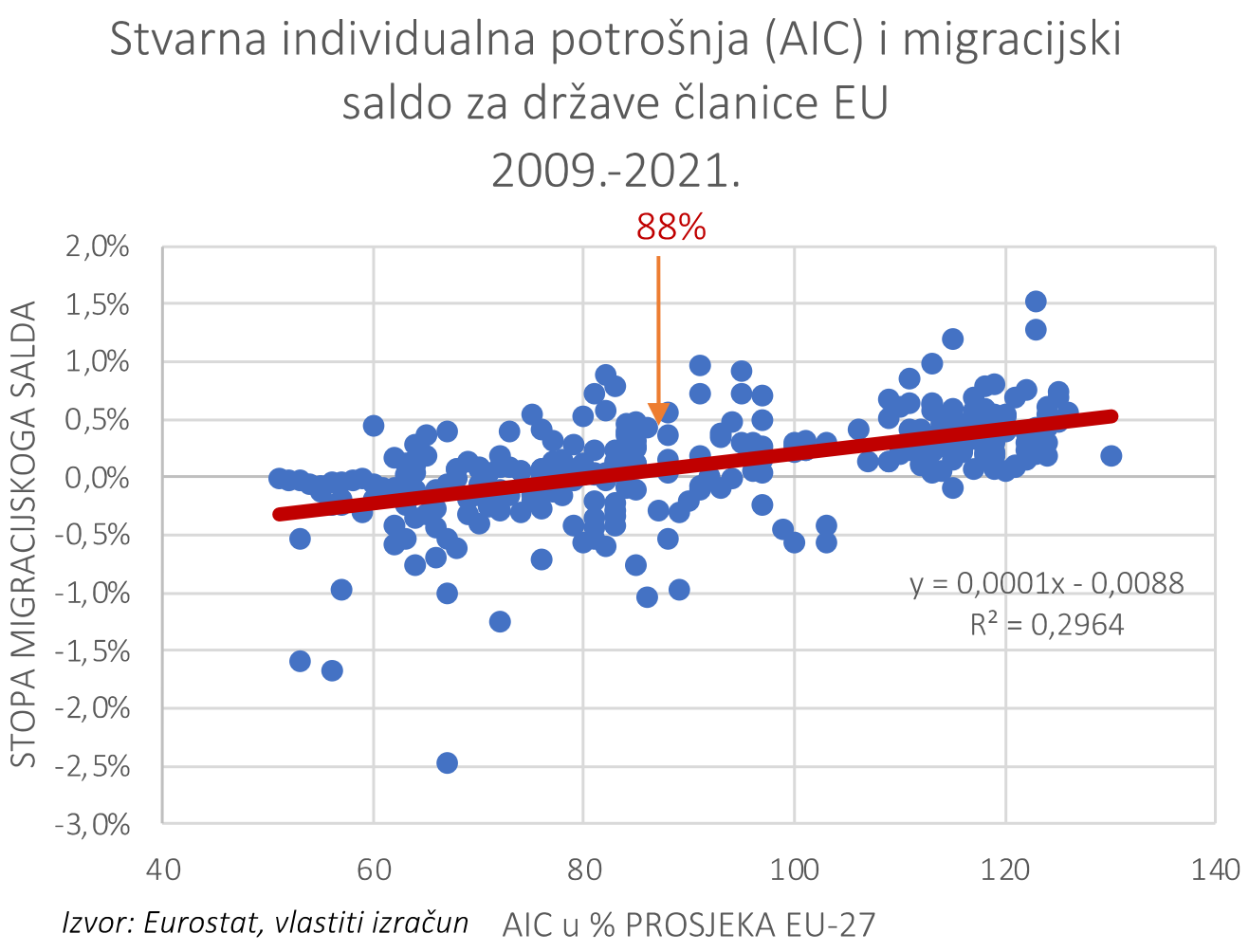

Izvor: Eurostat, vlastiti izračun

- **Gospodarstvo je ključno**: s dostizanjem oko 90% prosjeka EU raste **vjerojatnost trajno pozitivnog migracijskog salda**, a s prestizanjem 100% vjerojatno je da će migracijski saldo biti trajno pozitivan
- **Dostizanje 90% europskog prosjeka** treba biti novi nacionalni cilj radi povratka dijela iseljenih i demografske stabilizacije
- Da bi Hrvatska u tome uspjela, u sljedećem razvojnom ciklusu mora postati jedna od najatraktivnijih **investicijskih destinacija** (ljudi idu tamo gdje ima više uloženog kapitala)
- Bijela knjiga 2024. identificira **dva akutna uska razvojna grla** (lista barijera time nije konačna):
  - Tržište rada i obrazovanje
  - Efikasnost administracije, digitalizacija i aktivno privlačenje **ključnih ulaganja u sektore i poduzeća visoke dodane vrijednosti**

Znamo kako mehanizam funkcionira: privatna ulaganja i izvoz roba i usluga

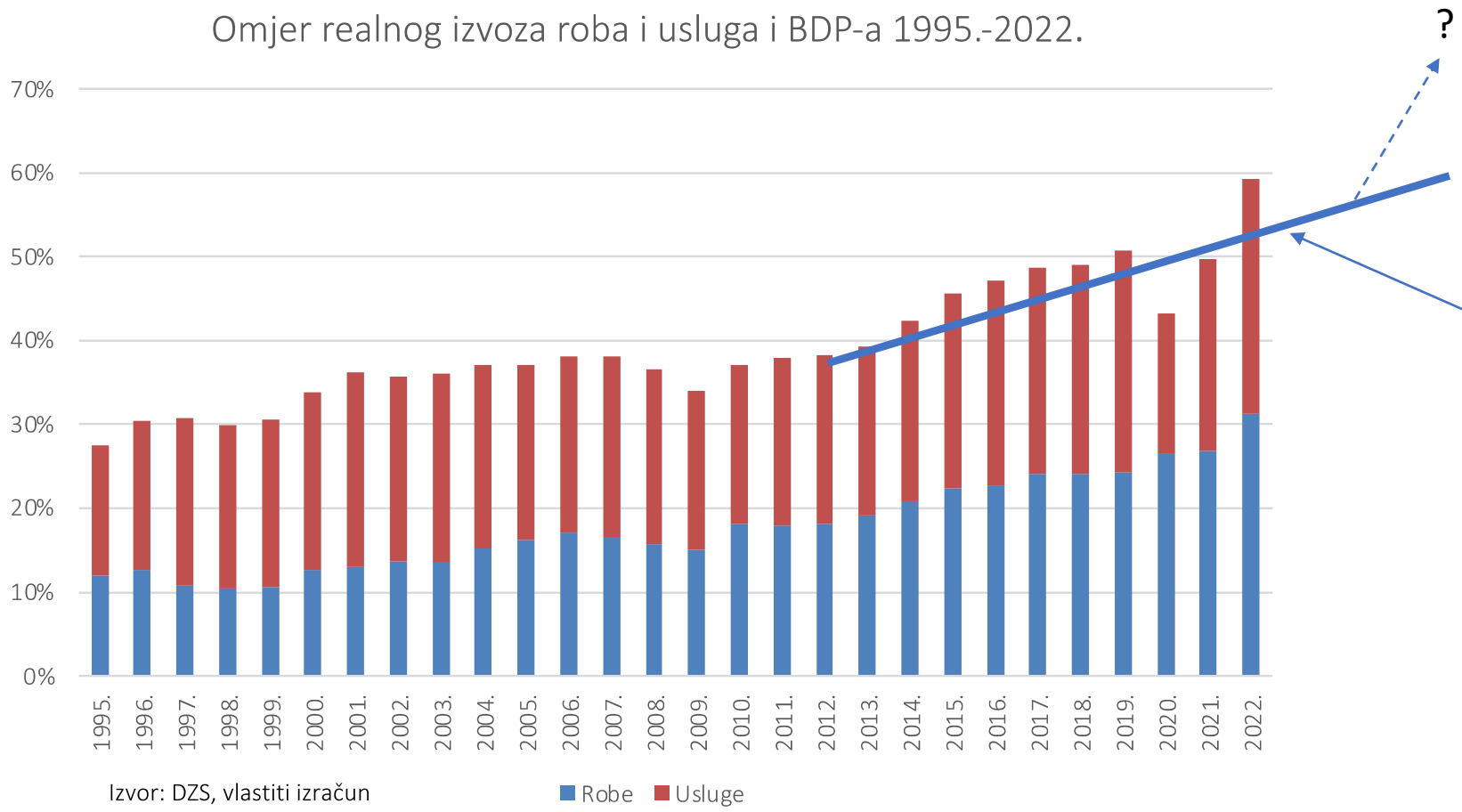

Izvor: DZS, vlastiti izračun

Jaz cca. 20% BDP-a u odnosu na slične europske države

Procjena za 2023.: 55-56%

Kako povećati omjer? FDI...

Udjel poduzeća pod inozemnom kontrolom u Hrvatskoj

Udjel zaposlenih* u poduzećima pod inozemnom kontrolom 2021.

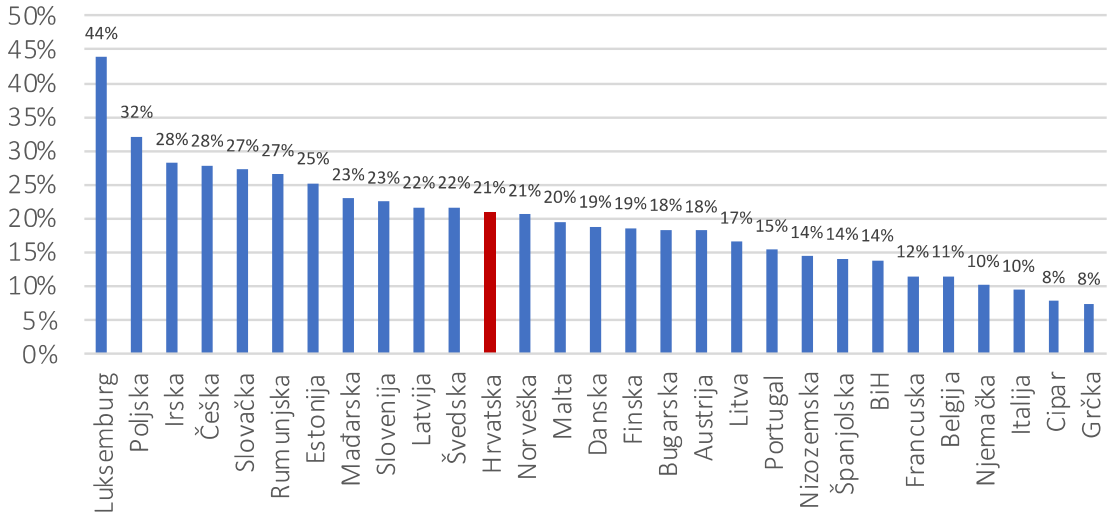

*Bez javne administracije, obrane i obveznog socijalnog osiguranja – nova metodologija
Izvor: Eurostat

Udjel zaposlenih* u inozemno kontroliranim poduzećima 2011.-2020.

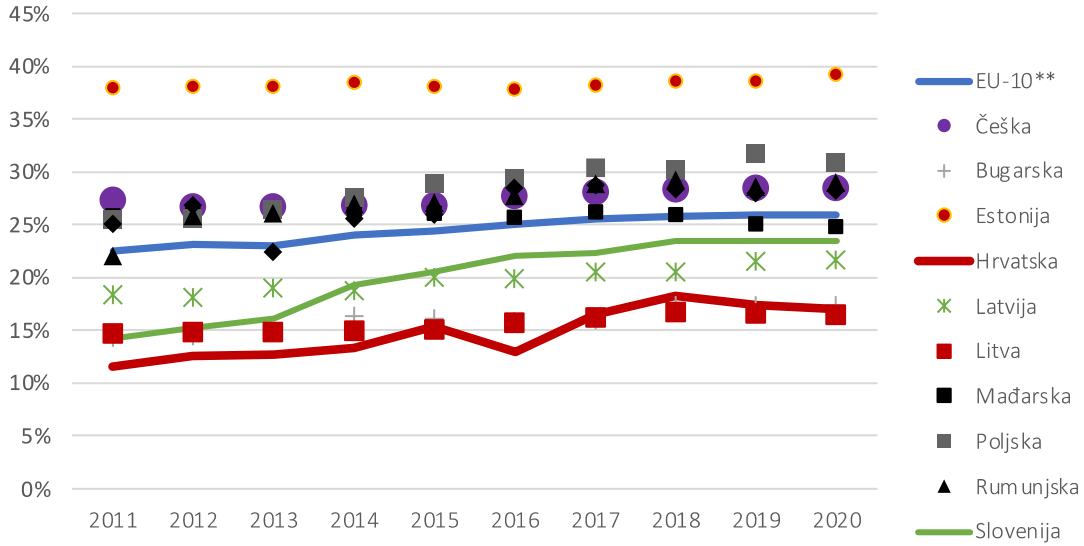

**Stara metodologija do 2020..*
***Prosjek za sve zemlje na slici bez Hrvatske.*
Izvor: Eurostat

Pod nedovršenim procesom internacionalizacije sektora poduzeća mislimo na to da bi udjel zaposlenih u poduzećima pod inozemnom kontrolom, s obzirom na broj stanovnika i iskustva razvijenih malih i otvorenih članica EU poput CEE, IRL, DK, AT ..., u budućnosti trebao rasti.

Doprinos poduzeća pod inozemnom kontrolom rastu i životnom standardu (I)

Kalkulacija samo za poduzeća s godišnjim prihodom iznad milijun eura, njih oko 12 700 (značajna poduzeća su ta koja, u konačnici, pokreću gospodarstvo i cijelu zemlju)

Udjeli inozemno kontroliranih poduzeća prema % inozemnog vlasništva u segmentu većih poduzeća s prihodom > € 1M 2022.

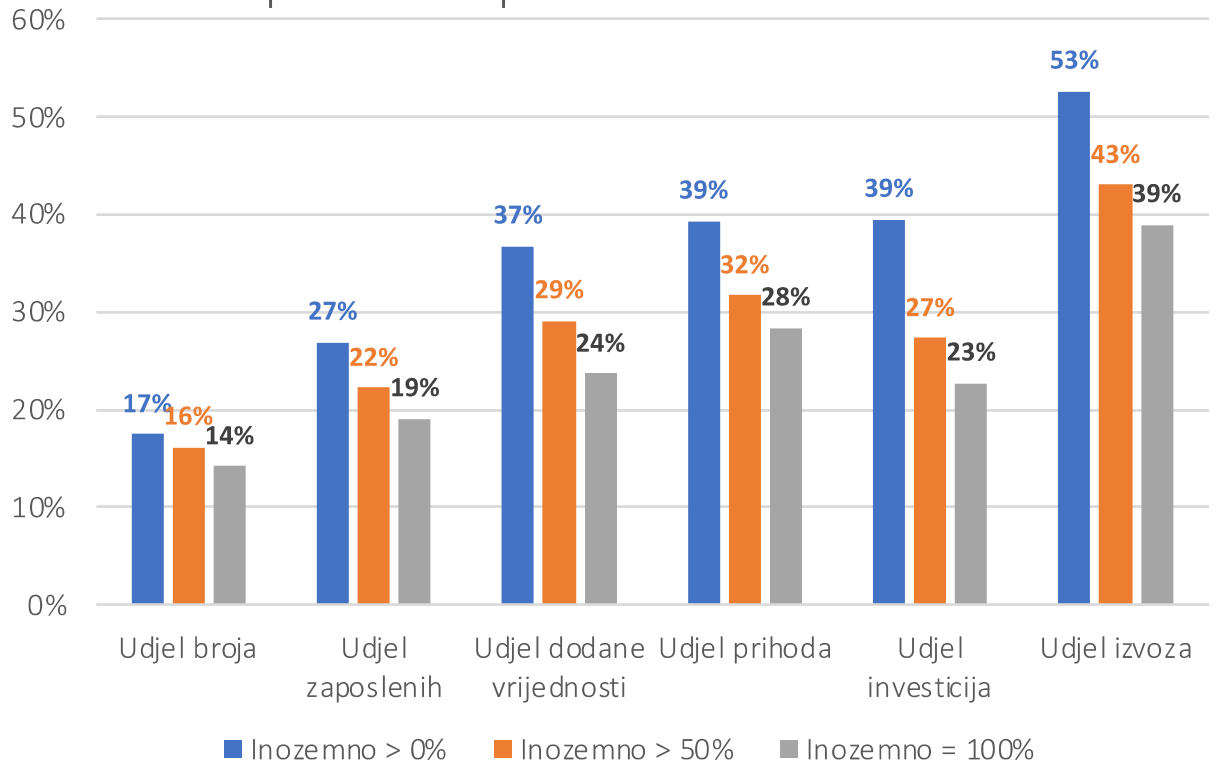

Izvor: FINA, vlastita obrada

Prosječne neto plaće u većim poduzećima 2022. u eurima

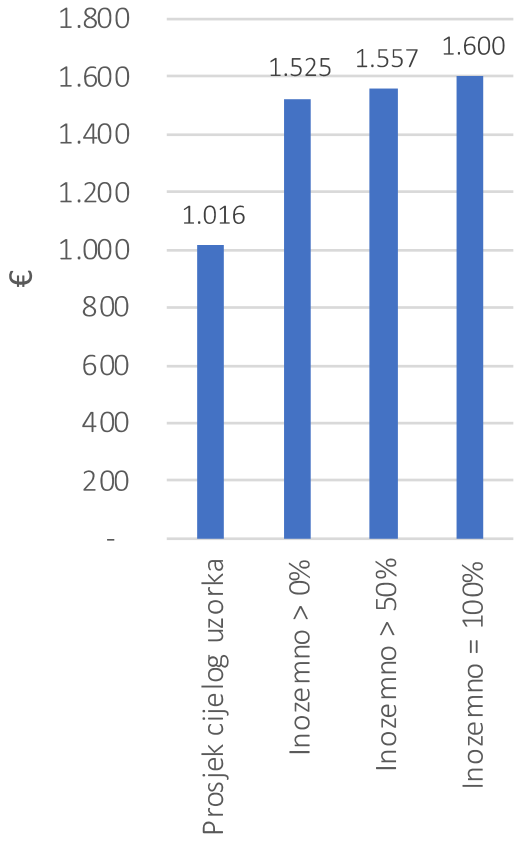

Doprinos poduzeća pod inozemnom kontrolom rastu i životnom standardu (KZŽ)

- Prema podacima za 2022. godinu, u KZŽ je poslovalo 309 poduzeća s godišnjim prihodom većim od 1 mln EUR
- Udjel takvih poduzeća u KZŽ ukupnom broju takvih poduzeća u RH je **2,4%** = 309/12.721

Za usporedbu (KZŽ/RH): udjel u bruto dodanoj vrijednosti 2,0%; udjel u zaposlenosti* 2,5%, udjel u stanovništvu 3,1%

- Udjel broja značajnih poduzeća KZŽ/RH je gotovo isti kao i udjel u ukupnom broju zaposlenih, ali
  - KZŽ ima puno veći populacijski udjel od gospodarskih udjela – to ukazuje na (a) visoku mobilnost zbog rada u drugim županijama, (b) problem relativne neaktivnosti stanovništva (ni zaposleni ni nezaposleni) i/ili na (c) na visoku nezaposlenost (što, vidjet ćemo, nije slučaj).
  - KZŽ ima znatno veći udjel u zaposlenosti nego u bruto dodanoj vrijednosti RH – to ukazuje da je lokalno gospodarstvo slabije produktivno od prosjeka RH
- Od 309 poduzeća s godišnjim prihodom > 1M EUR, 37 (**12%**) ima inozemne vlasnike (zapošljavaju oko 3.400 ljudi). U RH, od 12.721 poduzeća s godišnjim prihodom > 1M EUR, 2.226 (**17,5%**) ima inozemne vlasnike (182 tis. zaposlenih).
  - KZŽ ima niži udjel od RH u cjelini (12% vs. 17,5%) kada je riječ o brojčanom udjelu značajnih poduzeća pod inozemnom kontrolom.

*Zaposlenost mjerimo brojem osiguranika kod HZMO prema mjestu osiguranja. Ako se zaposlenost mjeri prema prebivalištu, udjel je 3,2%.

Doprinos poduzeća pod inozemnom kontrolom rastu i životnom standardu (KZŽ II)

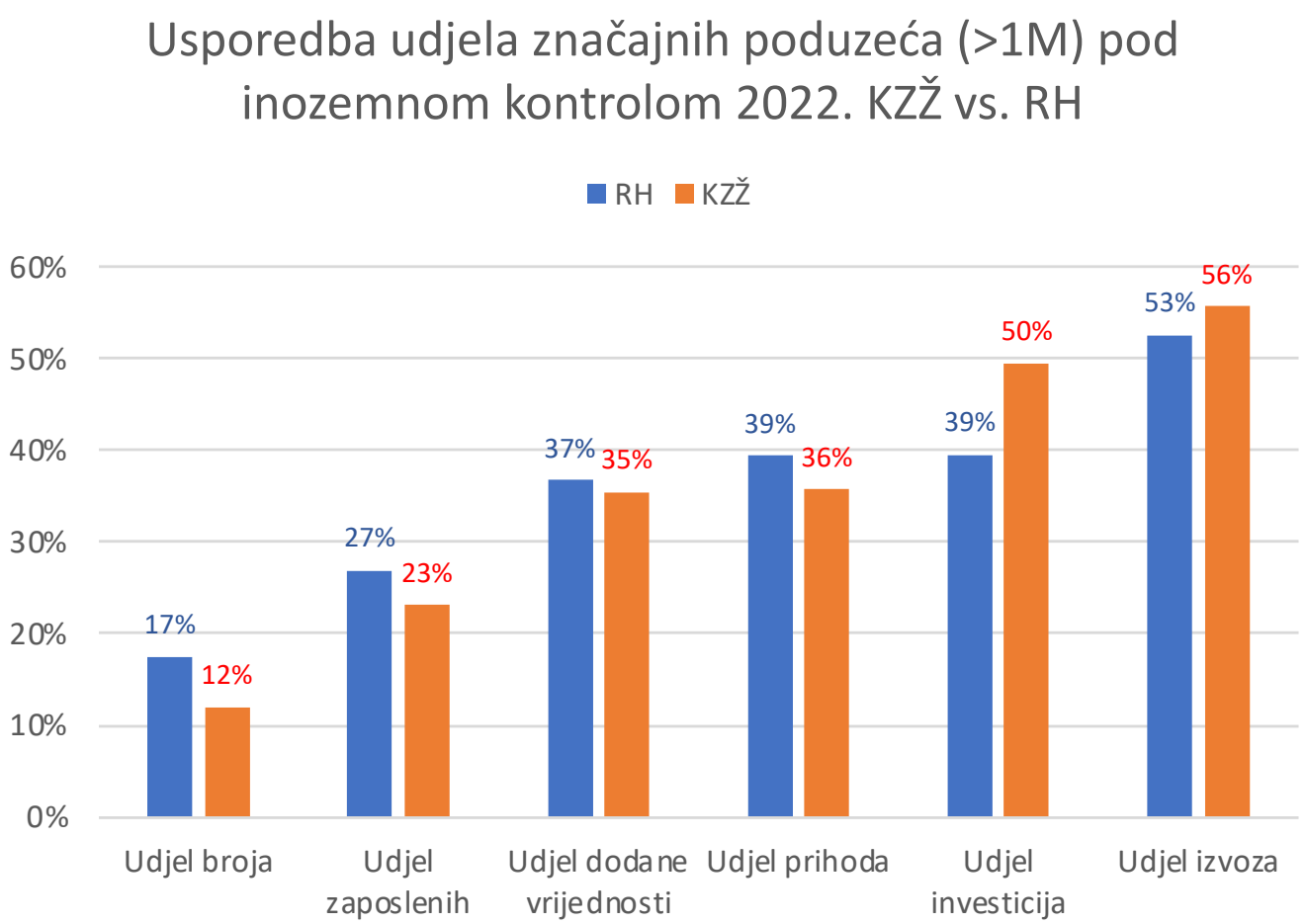

Izvor: GFI FINA, obrada autora

- Premda ih je udjelom po broju i broju zaposlenih relativno manje nego u RH u cjelini, poduzeća pod inozemnom kontrolom u KZŽ:
  - sustižu udjel za RH prema kriterijima prihoda i dodane vrijednosti
  - prestižu udjel za RH prema kriterijima investicija i prodaje na stranim tržištima

- Zaključak: poduzeća pod ino kontrolom relativno su važnija u KZŽ nego u RH u cjelini – daju razmjerno veći doprinos modernizaciji gospodarske strukture tako što relativno više investiraju i prodaju na stranim tržištima (izvozna orijentacija)

Doprinos poduzeća pod inozemnom kontrolom rastu i životnom standardu (KZŽ III)

Produktivnost rada i prosječne plaće u sektoru značajnih poduzeća > 1M (2022.)

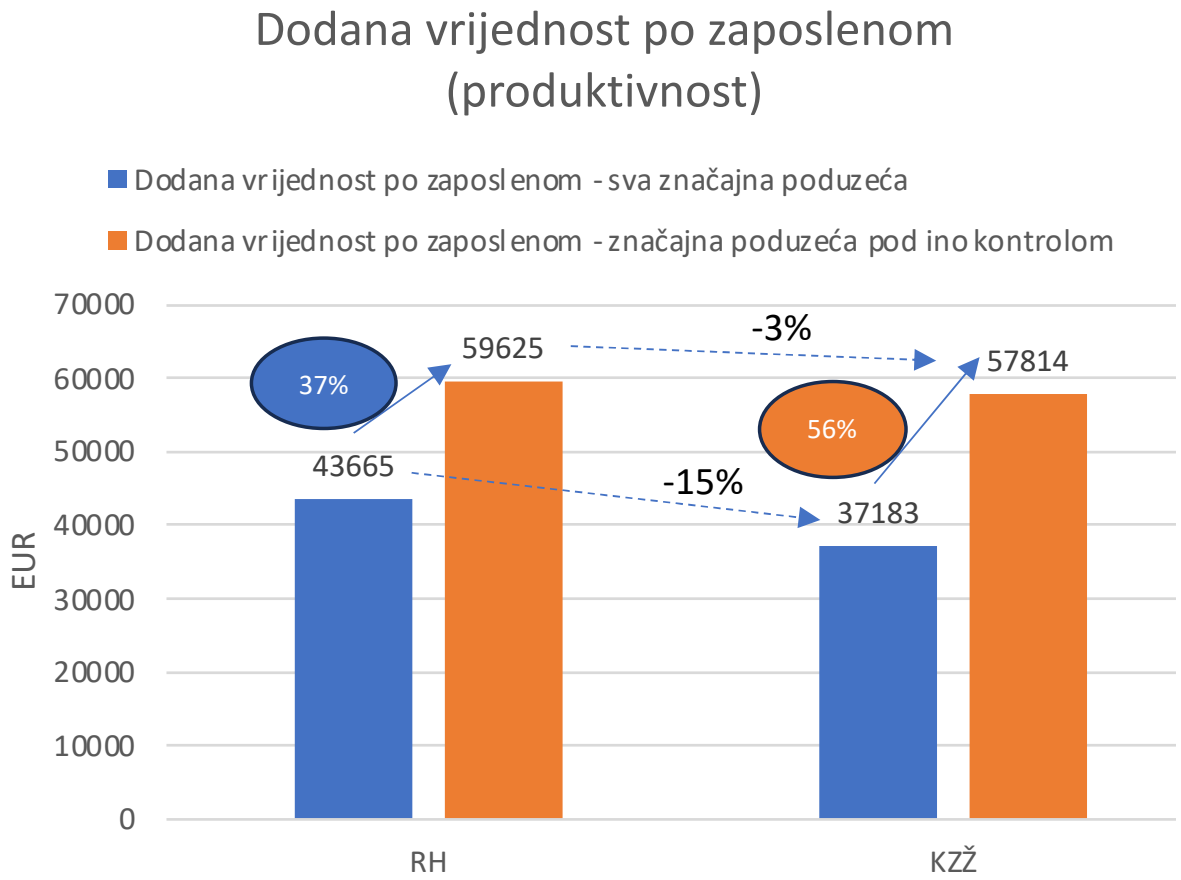

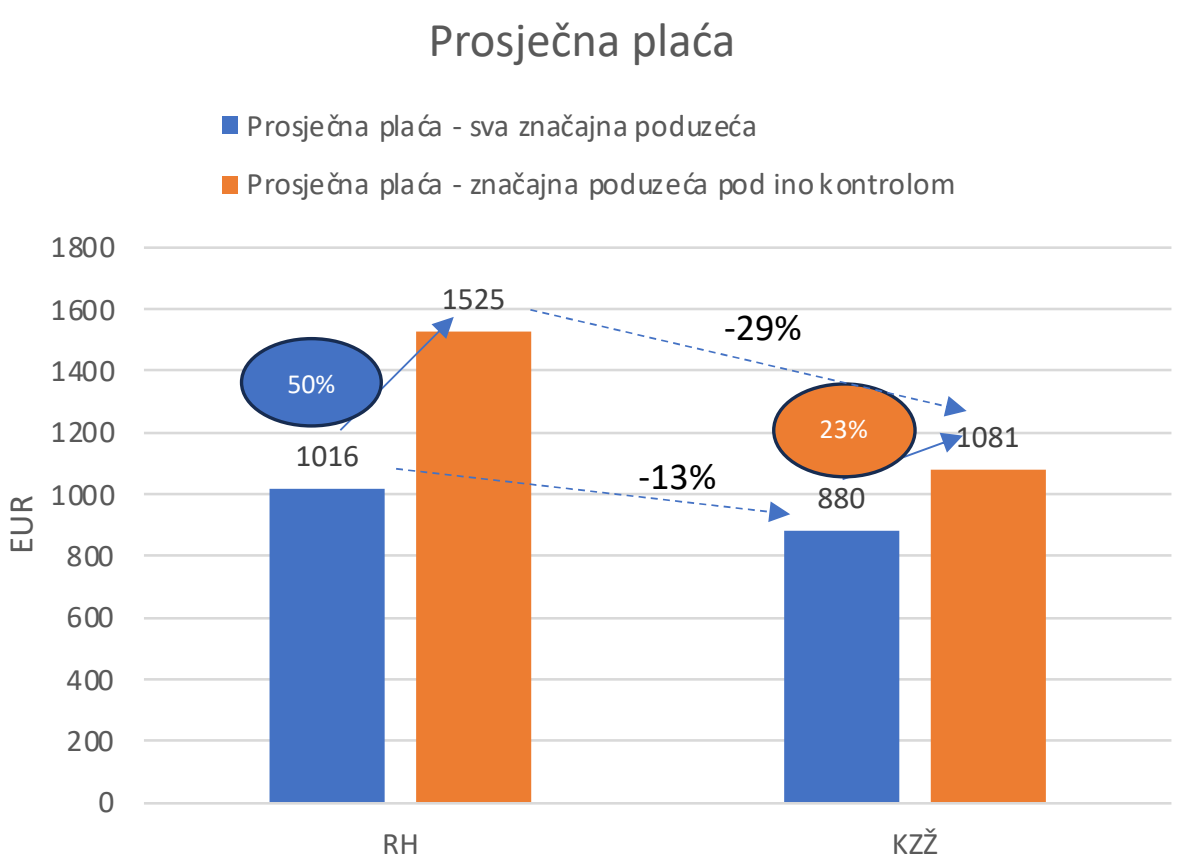

Produktivnost u ino kontroliranim značajnim poduzećima u KZŽ je vrlo slična kao u RH u cjelini, no produktivnost u ostalima je bitno niža od produktivnosti u značajnim poduzećima u RH u cjelini.

Prosječne plaće su također znatno veće, no ne onoliko koliko je razlika u produktivnosti rada.

Doprinos poduzeća pod inozemnom kontrolom rastu i životnom standardu (KZŽ IV)

Hum na Sutli	6	Metaloprerađivačka, staklo, strojogradnja, plastika
Sv. Križ Začretje	6	Nekretnine, tekstil, trgovina, plastika
Zabok	5	Papir, trgovina, građevinarstvo, energetika, tekstil
Klanjec	4	Trgovina, tekstil
Konjščina	4	Trgovina, nekretnine, plastika, energetika
Veliko Trgovišće	3	Najam strojeva i opreme, trgovina, materijali
Krapina	2	Trgovina, instalacije strojeva
Mihovljan	1	Plastika
Oroslavlje	1	Tekstil
Pregrada	1	Plastika
Tuhelj	1	Turizam
Jesenje	1	Metaloprerađivačka
Kumrovec	1	Metal
Novi Golubovec	1	Građevinski materijal

Industrije srednje dodane vrijednosti, radno relativno intenzivne, relativno jefitniji rad je još uvijek za većinu vjerojatno bitan faktor privlačnosti (slično kao širom istočne Europe). Pritisci tržišta rada (opći pritisak na rast plaća zbog rasta u RH i nedostatak radne snage zbog demografskih promjena i iseljavanja) limitiraju ponavljanje u malom priče koju su prošle Slovačka i nešto kasnije Rumunjska.

Gospodarska struktura KZŽ (V)

Sektorska struktura bruto dodane vrijednosti (2021.) KZŽ vs. RH

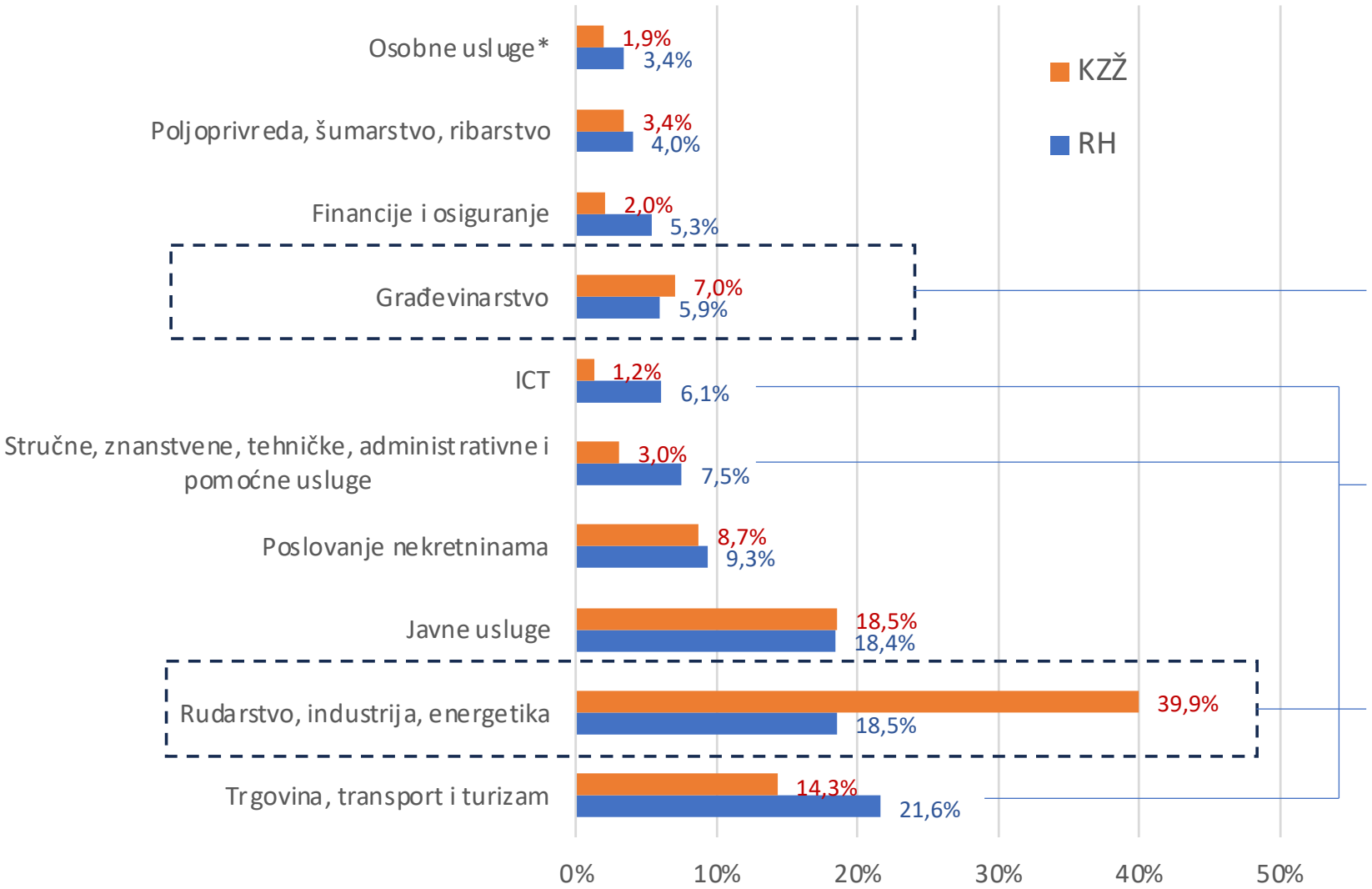

Izvor: DZS

Izvanredno važan i lokalno veoma velik sektor koji se praktički ne spominje u strateškim dokumentima (jer je malo spomena stanogradnje): postoji li inovativno i izvozno orijentirano građevinarstvo?

Ove tri skupine djelatnosti će povećavati svoje udjele, a potpora tome je prepoznata kroz program **Health IT Akademija** dok su zdravstvo i zdravstveni turizam uvršteni u sve bitne strateške dokumente, no sektor profesionalnih usluga je slabo zastupljen

Potreba transformacije industrije u smjeru više dodane vrijednosti prepoznata kroz pokretanje Centra sa robotiku i nove tehnologije. **Što još? Transformativni potencijal velikih projekata / ključnih investicija?**

Tržište rada KZŽ (VI)

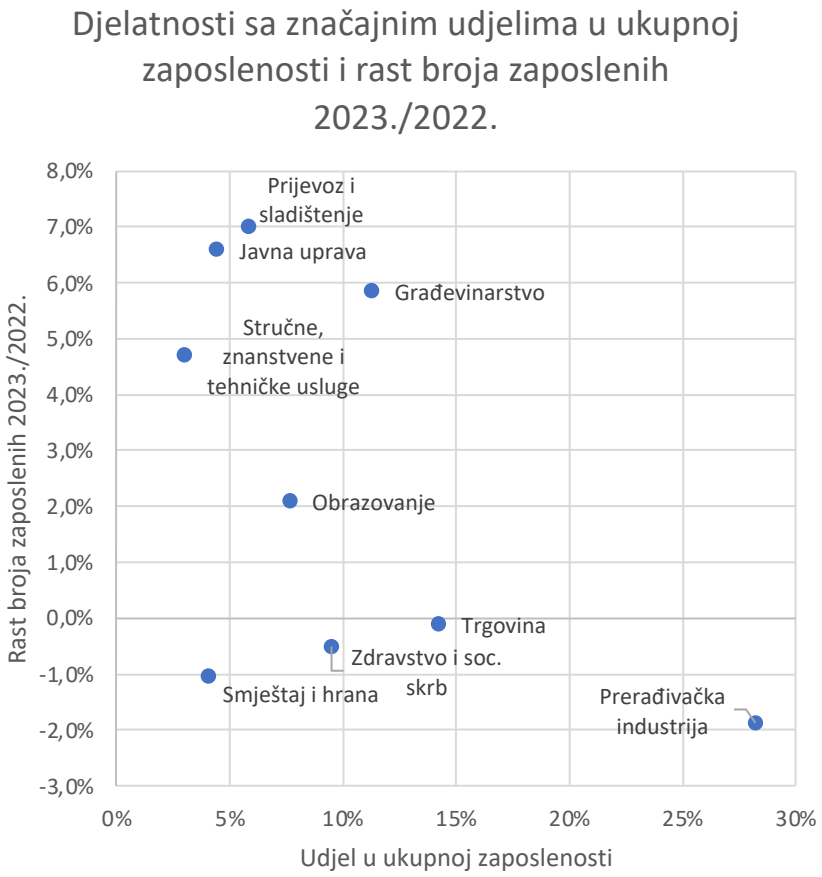

	Broj zaposlenih* 2022.	Broj zaposlenih* 2023.	Struktura 2023.	Rast zaposlenosti	Rast prijava potreba za radnicima
Ukupno	39594	40093	100%	1,3%	4,7%
Prerađivačka industrija	11503	11287	28%	**-1,9%**	**-5,6%**
Trgovina	5698	5693	14%	**-0,1%**	**-7,5%**
Građevinarstvo	4261	4511	11%	5,9%	4,0%
Zdravstvo i soc. skrb	3814	3795	9%	**-0,5%**	**32,9%**
Obrazovanje	2994	3057	8%	2,1%	1,5%
Prijevoz i sladištenje	2181	2334	6%	7,0%	-4,4%
Javna uprava, obrana i soc. osig.	1664	1774	4%	6,6%	107,1%
Smještaj i hrana	1639	1622	4%	**-1,0%**	**5,2%**
Stručne, znanstvene i tehničke usluge	1146	1200	3%	4,7%	-8,7%
Ostale djelatnosti	4694	4820	12%	2,7%	

*Izvor: osiguranici HZMO (prema mjestu osiguranja)

S rastom zaposlenosti (osiguranika kod HZMO prema mjestu osiguranja) od 1,3% u 2023. KZŽ je ispod RH (2,5%) i četvrta je najsporije rastuća u RH 2023., ispred Virovitičko-podravske, Požeško-slavonske i Međimurske županije. Međutim, rast prema JOPPD obrascima (boravištu i prebivalištu) iznosio je 2% što znači da je još brže raslo zapošljavanje građana županije izvan područja županije ili u poduzećima sa sjedištem izvan županije (cca 13 000 ljudi). Trendovi po djelatnostima pokazuju da prerađivačka industrija i trgovina smanjuju zaposlenost i imaju manje potrebe za radnicima (dva minusa u gornjoj tablici). Zdravstvo i socijalna skrb te turizam i ugostiteljstvo imaju pad zaposlenih i rast prijavljenih potreba za radnicima, što upućuje na veliko ograničenje na strani ponude rada u ovim sektorima. HZZ kroz preporuke i mjere pokušava smanjiti strukturne neravnoteže na tržištu rada. HZZ u KZŽ je 7. najaktivniji u RH mjereno brojem korisnika mjera u odnosu na prosječni broj nezaposlenih:

Tržište rada KZŽ (VII)

G18 Obuhvat korisnika mjera APZ u odnosu na prosječan broj nezaposlenih u razdoblju I.-XII. 2023. godine, prema županijama

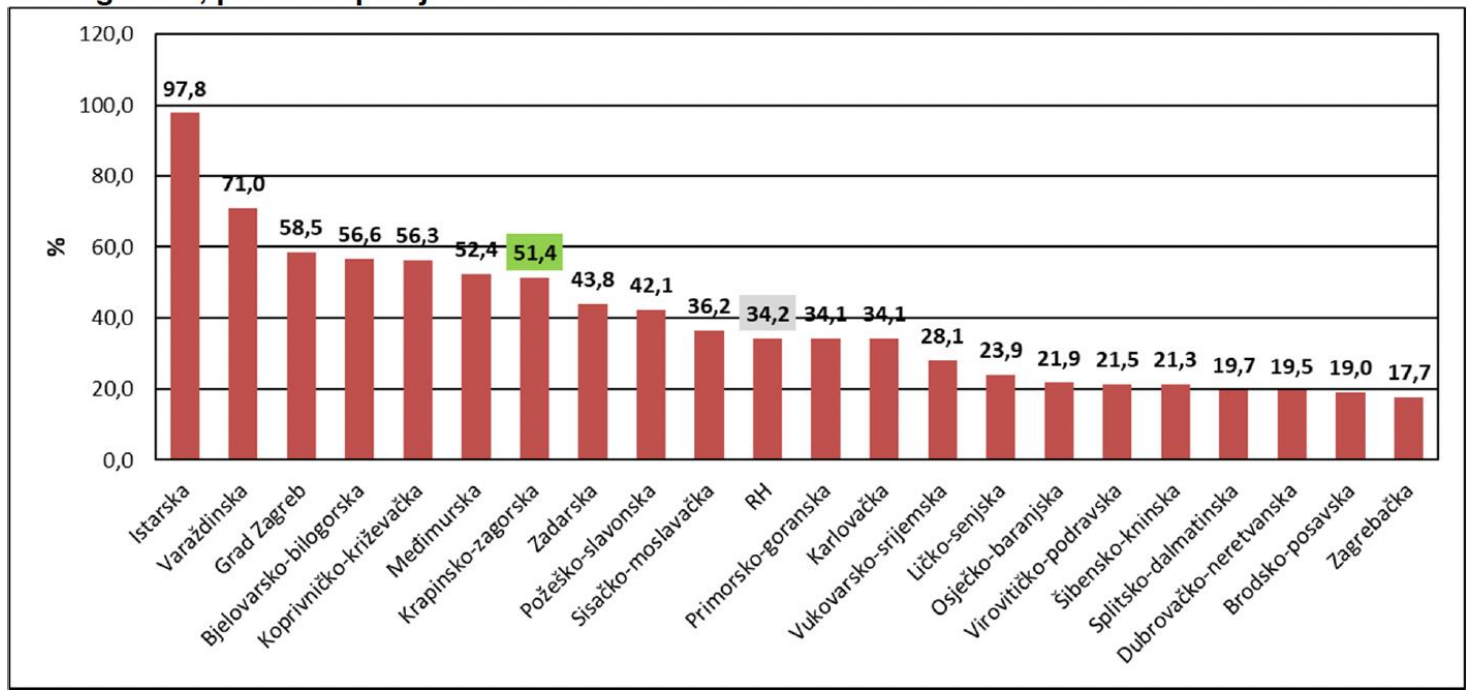

Izvor: HZZ Godišnjak 2023.

Nezaposleni / stanovništvo 15-64 g. 2023.

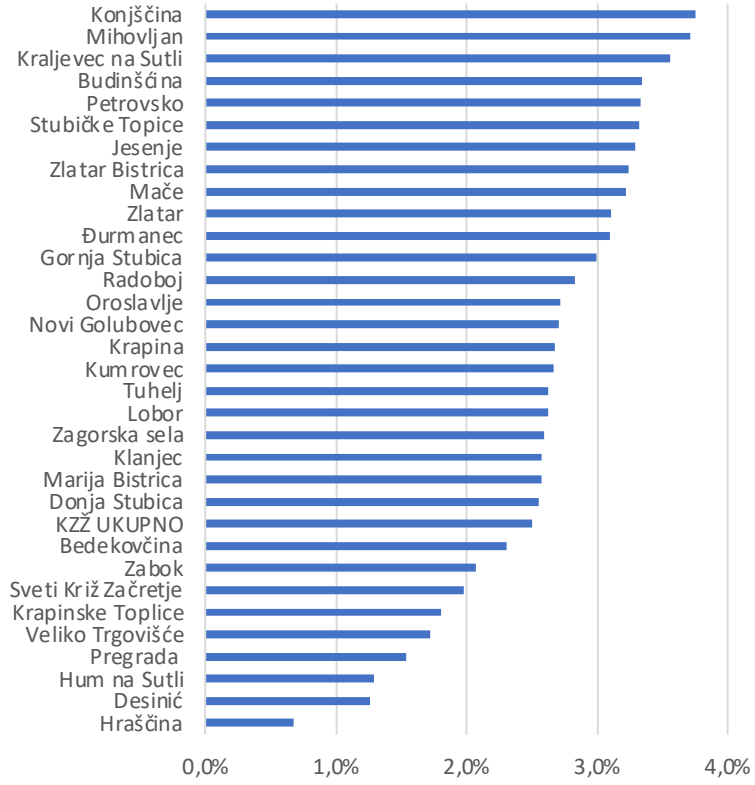

Nezaposlenih je relativno malo (ukupno cca 2000), što znači da je **glavni problem u neaktivnosti i radu velikog broja ljudi izvan županije.** Veoma nejednak teritorijalni raspored nezaposlenosti upućuje na prisutne rezerve radne snage (nevelike), ali je pitanje mobilnosti unutar županije i nesklada ponude vještina i potreba tržišta rada. Mjerama koje provodi HZZ problem se nastoji rješavati, KZŽ je 7. najuspješnija županija po intenzitetu mjera i taj rang bi se mogao poboljšati.

Tržište rada KZŽ (VIII)

772 ili 40% dugotrajno nezaposlenih (dulje od 1 g.). slično kao za RH (36%)

Broj nezaposlenih na kraju 2023. prema dobi

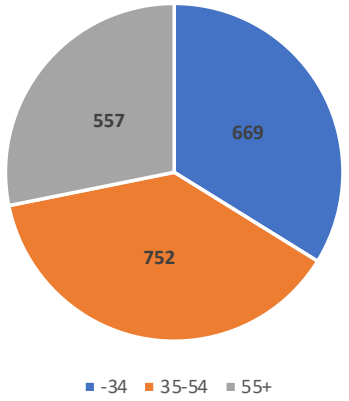

Broj nezaposlenih na kraju 2023. prema stupnju obrazovanja

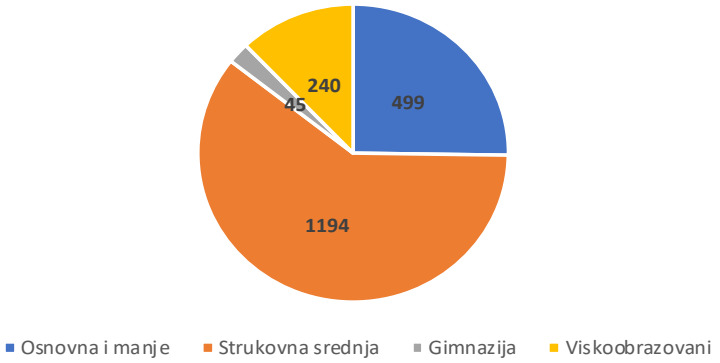

Stopa nezaposlenosti XII 2023.

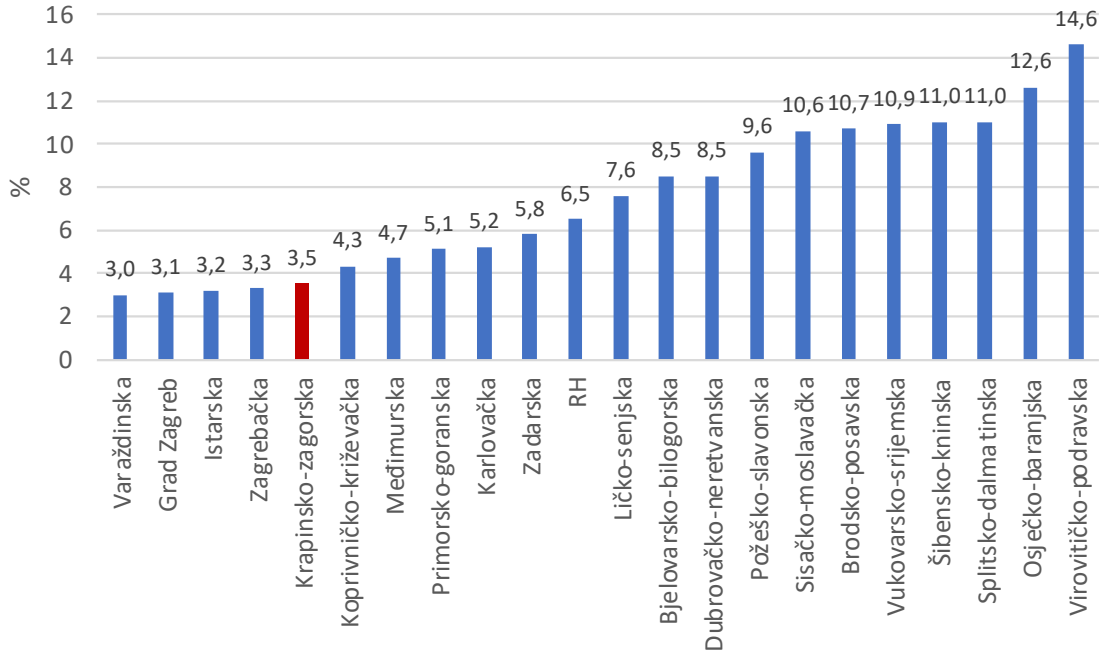

Izvor: DZS

Govorimo o oko 2,5% radnosposobnog stanovništva koje je u statusu nezaposlenosti, uz dominaciju osoba sa završenim strukovnim školama ili još nižeg stupnja obrazovanja među kojima je i velik broj nezaposlenih s invaliditetom (377, po čijem je udjelu KZŽ 2. u RH iza Međimurske županije). Cilj bi trebao biti svođenje stope nezaposlenosti na oko 2%, što daje (nevelik) potencijal dodatnog zapošljavanja još 500-800 ljudi (rast broja zaposlenih max 2% iz ovog izvora).

Tržište rada KZŽ (IX)

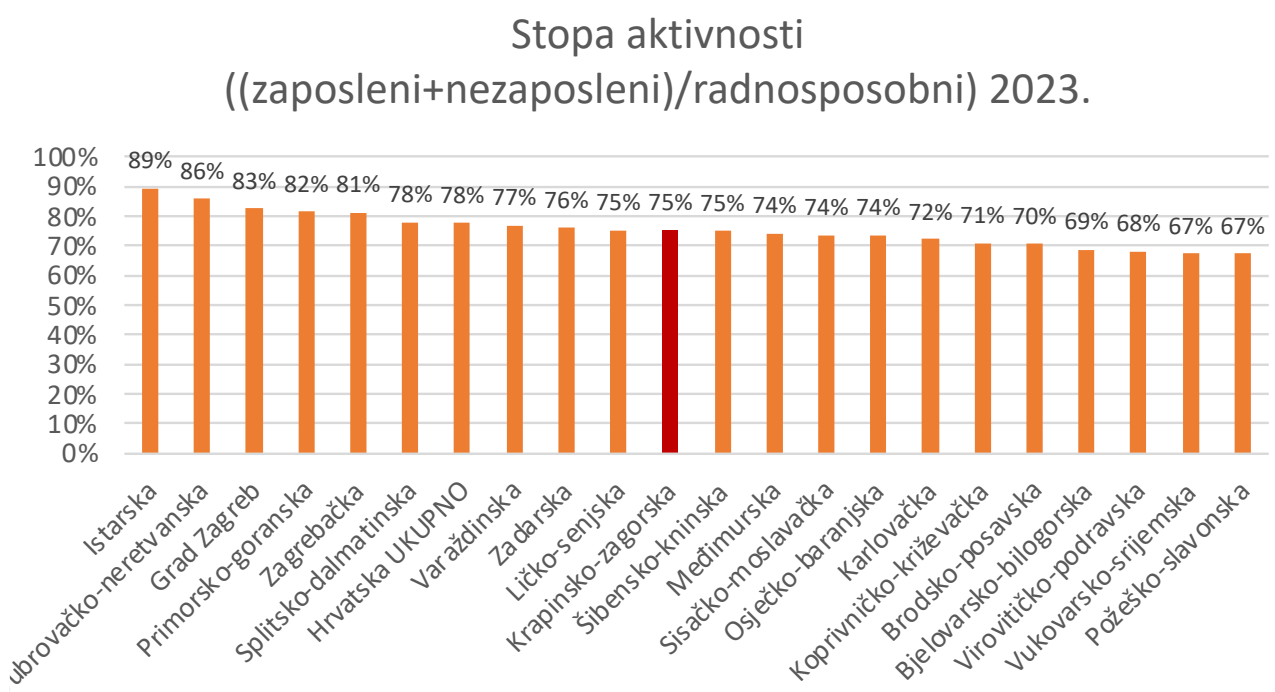

Izvor: DZS

Da su stope zaposlenosti i aktivnosti kao u PGŽ, u županiji bi radilo oko 5000 ljudi više (cca 10% više nego trenutačno).

Tko su neaktivni, kako ih aktivirati? Različiti odgovori za različite segmente, npr.:

- mladi (brži ulazak u svijet rada)
- žene 55+
- ostali (privlačenje među nezaposlene za koje se provode mjere aktivne politike zapošljavanja)

} Obrazovanje

Ograničenja tržišta rada postoje samo za poslove s nekonkurentnim plaćama, za bolje plaćene poslove u produktivnim poduzećima ograničenja ne postoje, izvori su brojni:

Nezaposleni	Neaktivni	Povratak iseljenih (ino)	Zaposleni drugdje	Uloga javne admin?
Malo, do 1000*	Do 5.000*	Do 5.000*	Do 10.000*	Konkurira privatnom tržištu rada

*Teoretski maksimalni iznosi

43 preporuke: tržište rada i obrazovanje (I)

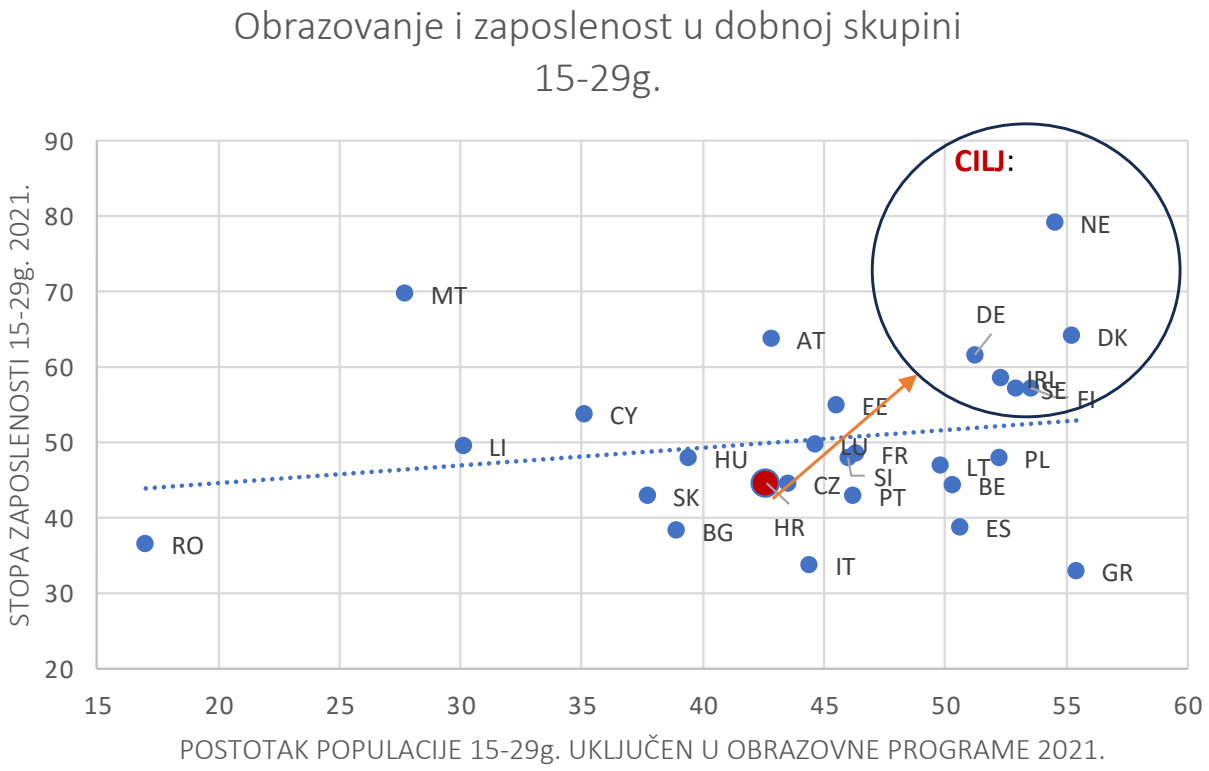

Izvor: Eurostat

- Krug najboljih: svi ili rade ili uče, a mnogi i jedno i drugo, pa je zbroj udjela > 100% (dualni model i na razini visokog obrazovanja)
- Nova ambicija: hvatanje kruga najboljih
- Brže uključivanje mladih u svijet rada i prožimanje svijeta rada i svijeta obrazovanja (micanje silosa, internacionalizacija**).**
- **Izdvojene preporuke**:
  - **Podizanje donje dobne granice za potpuno oslobođenje od poreza na dohodak**
  - **Povećanje porezno priznatih rashoda poduzeća za troškove obrazovanja radnika ali i osoba koje nisu zaposlenici, te za socijalni standard obitelji radnika**
  - **Izjednačavanje stopa priznavanja rashoda za obrazvaonje za velika s malim poduzećima i pojednostavljenje sustava**
  - **Poticanje sudjelovanja poduzeća u dualnom modelu obrazovanja (suradnja sa školama i sveučilištima)**

43 preporuke: tržište rada i obrazovanje (II)

Stope zaposlenosti žena u tri velike dobne skupine u %, RH i prosjek EU-27, Q2 2023.

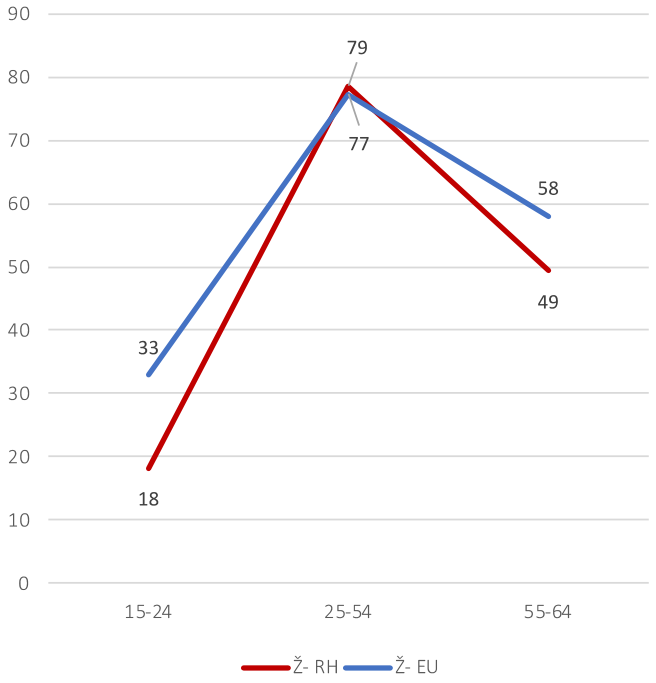

Izvor: Eurostat

Stope zaposlenosti muškaraca u tri velike dobne skupine u %, RH i prosjek EU-27, Q2 2023.

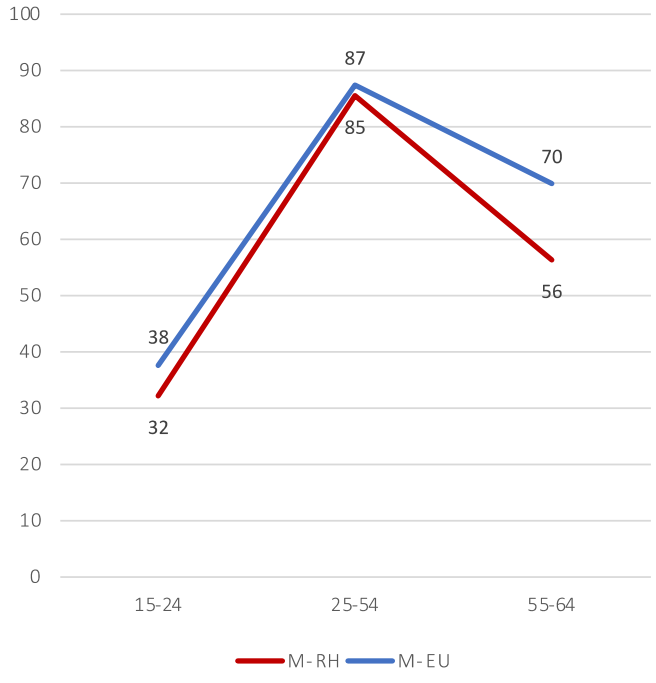

Izvor: Eurostat

- Žene 25-54 imaju veću radnu aktivnost od prosjeka EU, a muškarci su blizu
- Problem su niske stope zaposlenosti mlađih od 25 i starijih od 54: dostizanjem EU prosjeka RH bi imala nekoliko desetaka tisuća više radnika.
- **Izdvojene preporuke:**
  - **Javna i poticana privatna ulaganja u vrtiće i predškolske programe, te u sustav socijalne skrbi za najstarije**
  - **Destimuliranje prijevremenih umirovljenja uz uvođenje ili povećanje postojećih olakšica za premije zdravstvenog osiguranja i *lifestyle*-programe za produljenje zdravog dijela obrazovanja**
  - **Poticanje zapošljavanja umirovljenika i povratnika**

43 preporuke: tržište rada i obrazovanje (III)

Udjel odraslih uključenih u programe cjeloživotnog učenja u % od ukupnog broja ispitanika, 2022.

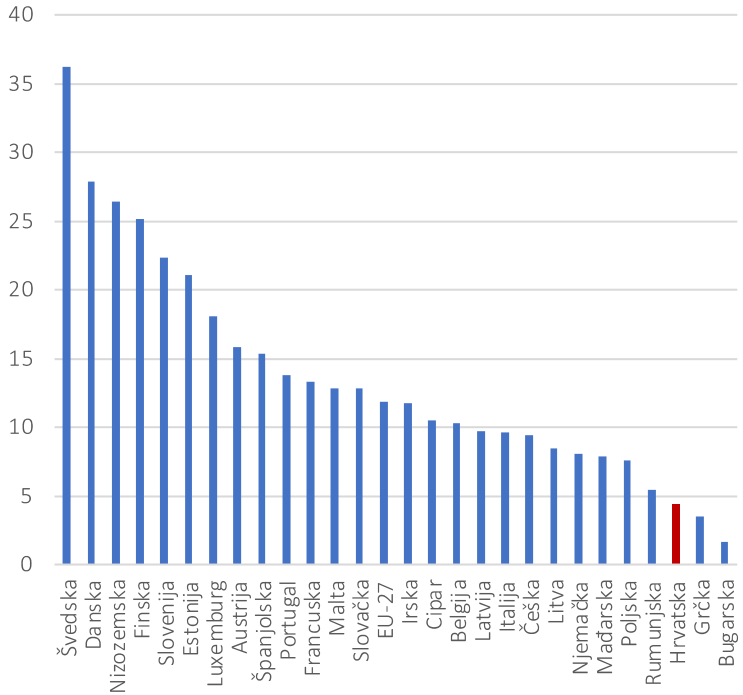

Izvor: Eurostat

Udjel populacije 15-64g. s tercijarnim obrazovanjem u %

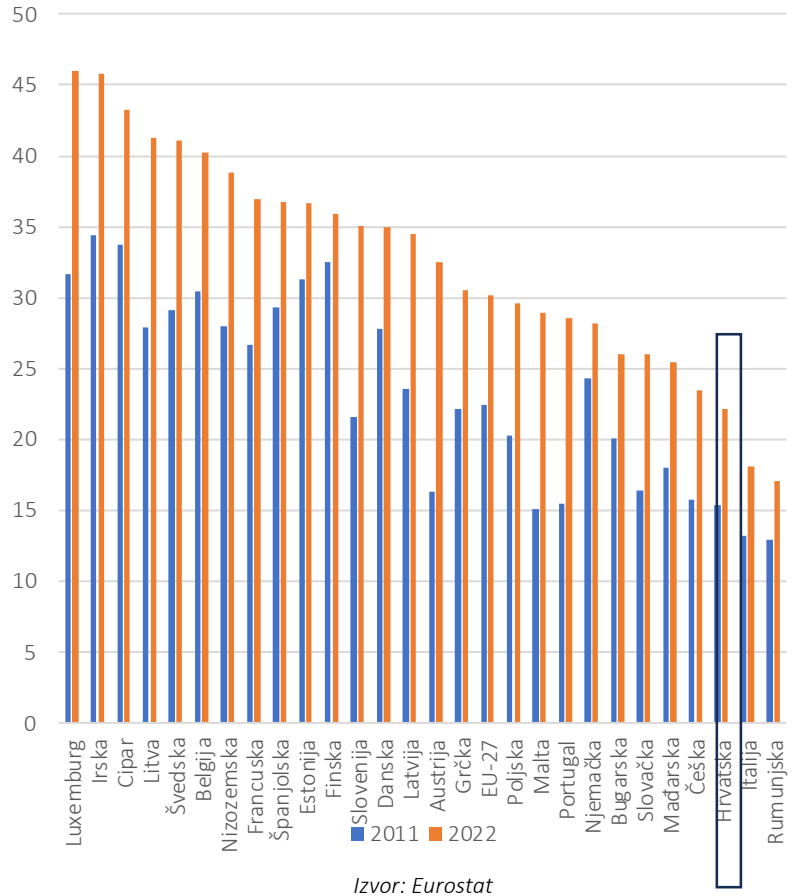

Izvor: Eurostat

- Jačanje nacionalnih programa cjeloživotnog i visokog obrazovanja, snaženje potražnje za obrazovanjem.

- **Izdvojene preporuke:**
  - **Kampanja afirmacije visokog obrazovanja**
  - **Snažno poticanje internacionalizacije sveučilišnih programa**
  - **Poticanje cjeloživotnog obrazovanja, privatnih ulaganja u institucije i programe, individualne porezne olakšice za troškove**
  - **Povećanje stope porezno priznatih troškova korporativnih donacija obrazovnim ustanovama**
  - **Poticanje privatnih investicija u sektoru obrazovanja**
  - **Poseban program u državnim poduzećima s ciljem optimalizacije broja zaposlenih i povećanja zapošljivosti na tržištu rada u okviru reforme sektora i primjene OECD-ove prakse boljeg korporativnog upravljanja**

43 preporuke: tržište rada i obrazovanje (IV)

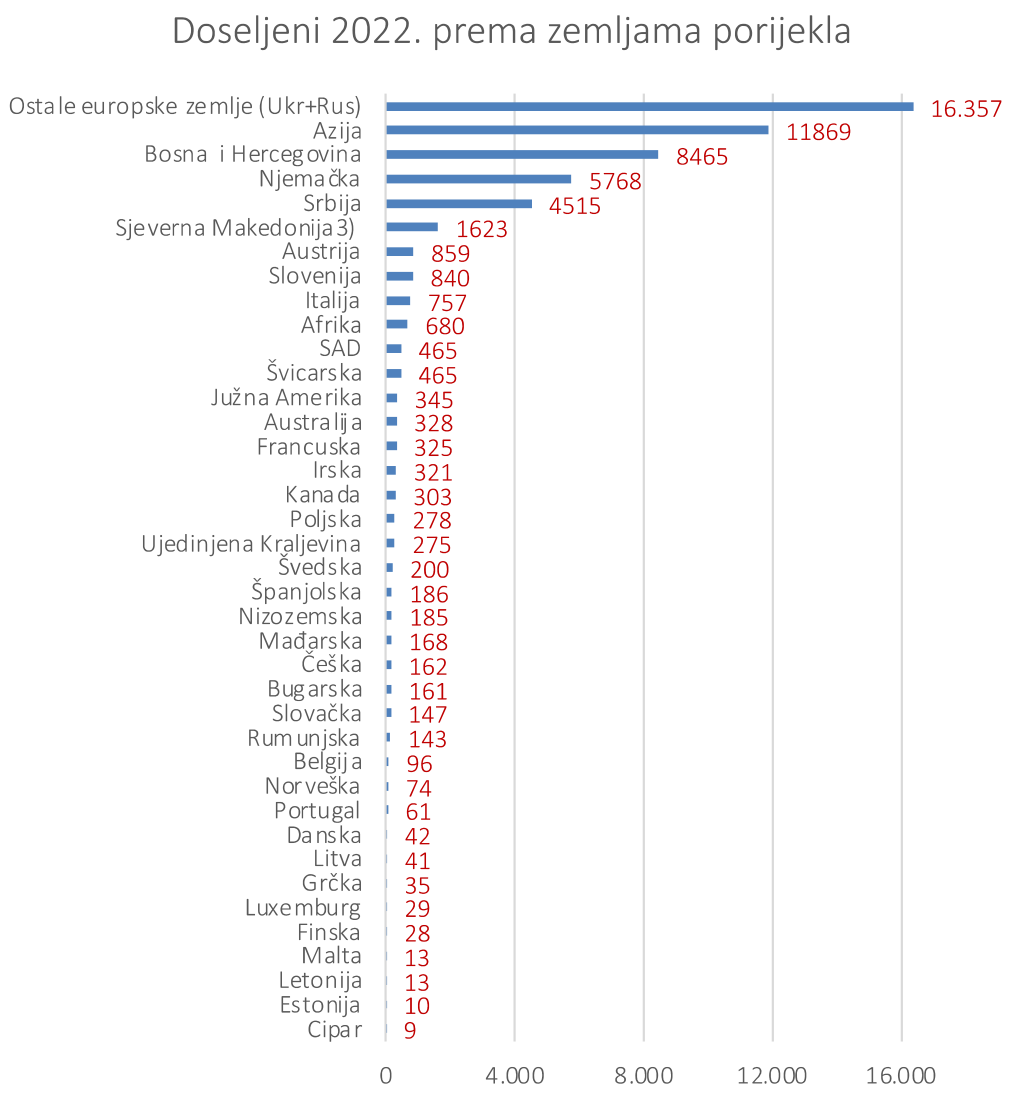

Izvor: DZS

- **Hrvatska nije samo iseljenička, nego i doseljenička zemlja,** samo su se s pojavom pozitivnog migracijskog salda (2022.) pojavili i veći broj i diverzifikacija ishodišta imigracije.

- **Izdvojene preporuke:**
  - **Povećanje doseljavanja iz drugih država članica EU uz poticanje povratka ranije iseljenih preko poduzeća koja zapošljavaju**
  - **Program za doseljenike-poduzetnike**
  - **Institucionalna koordinacija za osnaživanje kulturne integracije stranih radnika uz poticaje za poslodavce koji su uključeni u takve programe**
  - **Privlačenje stručnjaka kroz olakšanje postupaka priznavanja diploma i profesionalnih licenci i poticaje za otvaranje bolje plaćenih radnih mjesta**

Preporuke za tržište rada i obrazovanje u KZŽ? (X)

Nezaposleni (500-800)

Mjere APZ, preporuke za obrazovne programe, profesionalna orijentacija ...

Neaktivni (do 5000)

- Brži prijelaz mladih iz svijeta obrazovanja, poboljšanje dualnog i cjeloživotnog obrazovanja
  - poticaji za izravno sudjelovanje poduzeća u programima (karijerni programi), za deficitarna zanimanja, vaučeri (individualne subvencije) za cjeloživotno obrazovanje, poticaji za pružatelje usluga na području županije
- Programi skrbi i obrazovanja za djecu i skrbi za najstarije (povećanje zaposlenosti žena 55+)
- Programi i poticaji za zapošljavanje mlađih umirovljenika, zdravlje za duži rad
- Istraživanje razloga neaktivnosti, motivacija, potencijalnih vještina ("izvlačenje" ljudi iz zona sive ekonomije, socijalne pomoći i sl.)

Povratak iseljenih (do 5000)

Vrlo zahtjevno, prvo istraživanje: tko je otišao, gdje i što radi, kakav je način održavanja veza sa lokalnom sredinom (transferi novca, investiranje...), kakvi bi bili motivi za povratak, zatim osmišljavanje mjera i poticaja

Zaposleni u drugim županijama (do 10000)

(1) Za građane KZŽ: bolje razumijevanje stvarnih mjesta rada, pravaca mobilnosti, tipova zanimanja i mogućnosti (spremnosti) za alternativno zapošljavanje u KZŽ, (2) Za građane Zgb: faktori privlačnosti (pristupačna stanogradnja i kvalitetne javne usluge)

Javni sektor

Rasterećenje pritiska na tržište rada kroz: (1) maksimalno povećanje efikasnosti i digitalizaciju rutinskih administrativnih procesa, (2) veće oslanjanje na tržišne pružatelje usluga za obavljanje javnih usluga, (3) veće oslanjanje na rad mlađih umirovljenika i (4) okrupnjavanje organizacija za pružanje javnih usluga (uštede, bolji menadžment, tehnološki napredak).

43 preporuke: učinkovita javna administracija, digitalizacija i poticanje privatnih investicija (I)

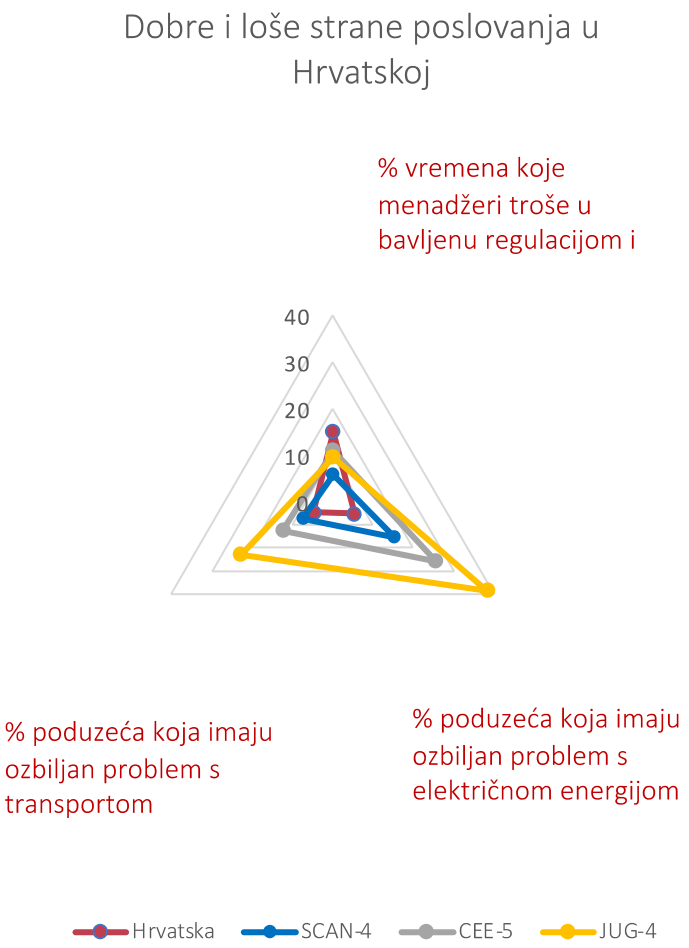

Izvor: Svjetska banka

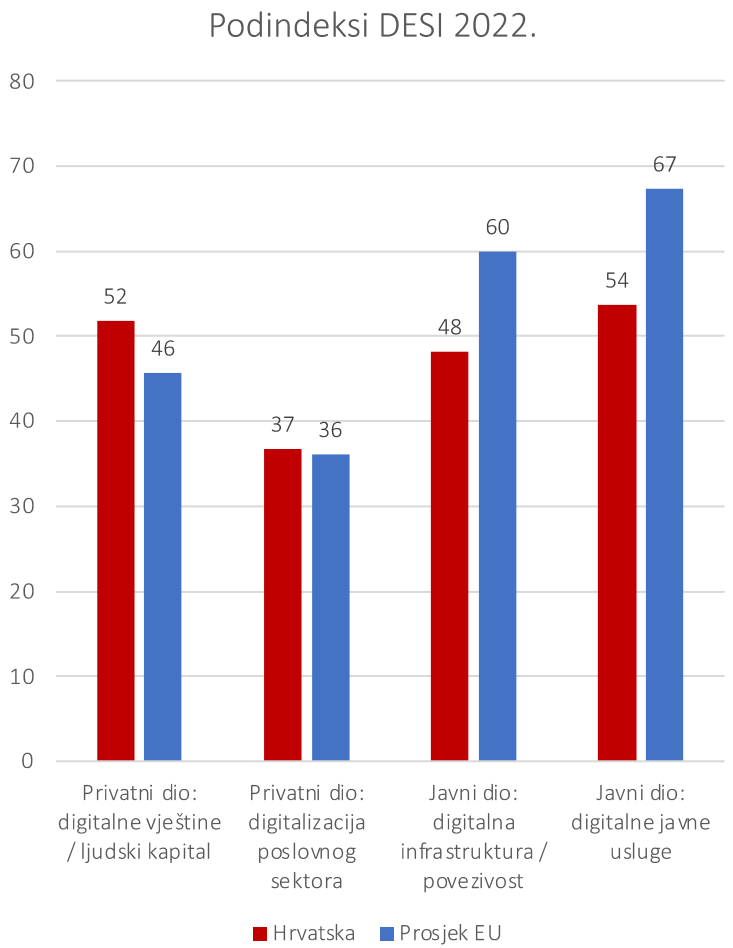

Izvor: EK

- Učinkovitost administracije ne prati razvoj infrastrukture
- Najveći zaostatak u mjernom sustavu DESI (digital economy and society) odnosi se na usluge e-Vlade za poduzeća.
- **Izdvojene preporuke:**
  - **Nacionalna koordinacija za bolju poslovnu regulaciju za inovacije i rast**
  - **Snaženje kapaciteta administracije za provedbu programa bolje regulacije**
  - **Regulativni kontinuitet**
  - **Širenje mjerenja i smanjivanje troškova regulacije za sva poduzeća, ne samo za MSP**

43 preporuke: učinkovita javna administracija, digitalizacija i poticanje privatnih investicija (II)

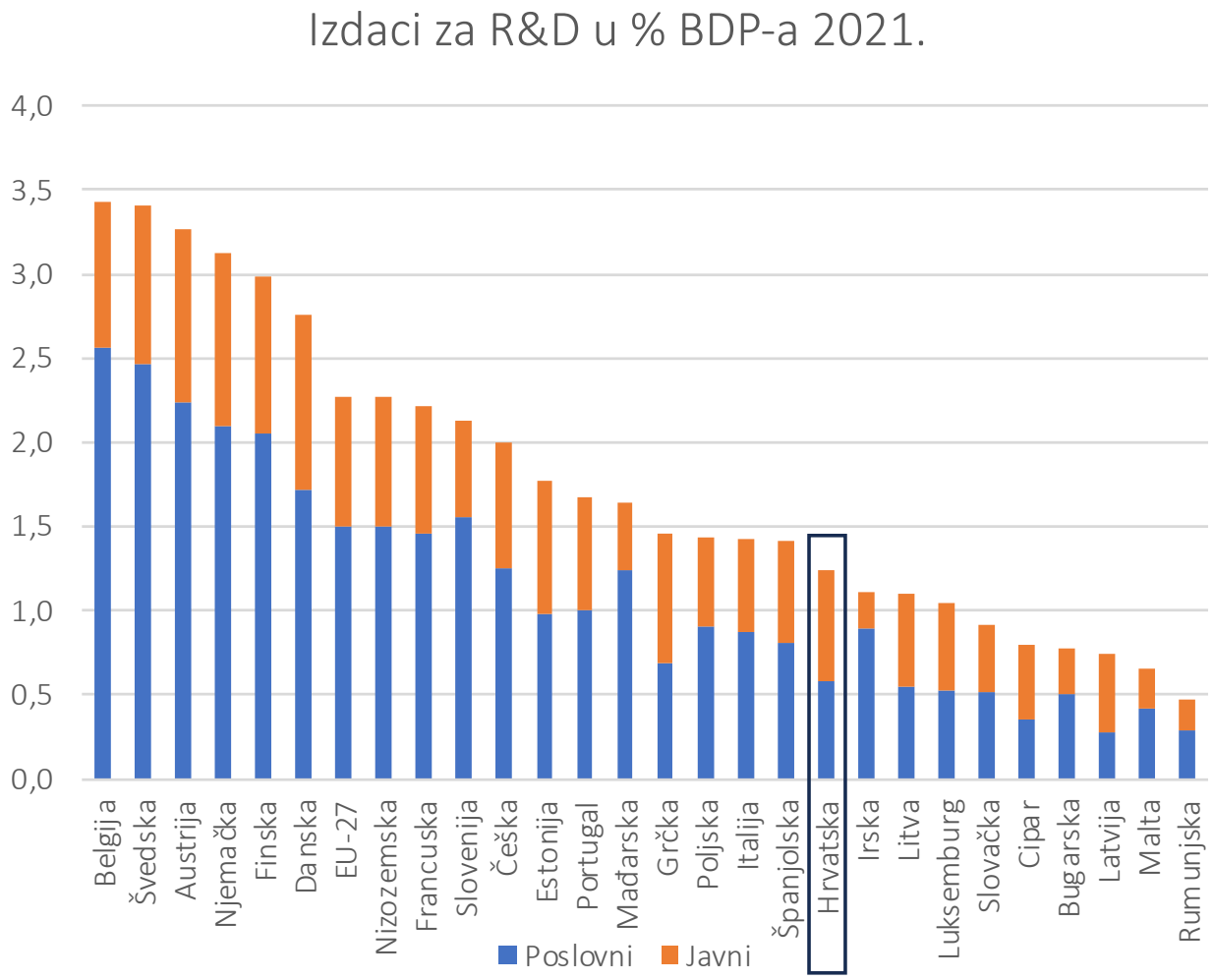

Izvor: Eurostat

- Digitalizacija i inovacije u sektoru poduzeća (za što je 6% udjela ICT sektora u BDP-u dobar preduvjet)
- Podizanje R&D izdataka prema 1,5% BDP / god. kao u Sloveniji
- **Izdvojene preporuke:**
  - **Ubrzanje razvoja širokopojasne mreže**
  - **Porezni poticaji za ulaganja u digitalizaciju i R&D (akceleracija amortizacije, porezno priznati troškovi korištenja i sl.)**
  - **Smanjenje stope poreza na dobit s 18 na 15%**

43 preporuke: učinkovita javna administracija, digitalizacija i poticanje privatnih investicija (III)

Uvođenje koncepta financijskih i operativnih potpora za ključne investicije

Sada

- Zakon o strateškim investicijama predviđa međuresornu potporu i posebne postupke izdavanja koncesija i dozvola, ali projekata je malo i obvezno uključuju aktivaciju državne imovine i gradnju
- Zakon o poticanju ulaganja (cca 800 projekata od 2014.) oslanja se na niže stope poreza na dobit za širok spektar ulaganja manje vrijednosti, a FDI i izvoz nisu u posebnom fokusu

Ubuduće

- **Ključne investicije** su one koje iznosom ili kvalitetom bitno doprinose rastu produktivnosti, plaća i izvoza
- Širenje financijskih potpora za ključne investicije
  - prema kvalitativnim kriterjima (npr. zapošljavanje povratnika, inovativnost, kupnje lokalnih roba i usluga, **značajan utjecaj na produktivnost i izvoz**)
  - snažnije privremeno (i kaskadno) sniženje stopa doprinosa za novootvorena radna mjesta s visokim sadržajem znanja
  - šira primjena ubrzane amortizacije i poreznog priznavanja rashoda koji podižu produktivnost (tehnologija, obrazovanje)
  - univerzalno: oporezivanje dodjela dionica i udjela radnicima po stopi poreza na dohodak od kapitala
- Snaženje operativnih potpora za ključne investicije

43 preporuke: učinkovita javna administracija, digitalizacija i poticanje privatnih investicija (IV)

Politički i organizacijski kapaciteti

- Koordinacija i kapaciteti
- **Izdvojene preporuke:**
  - **Nacionalna koordinacija za potporu ključnim investicijama koja koordinira i projekte bolje regulacije**
  - **Regionalna koordinacija (JLS, subjekti poduzetničke infrastrukture)**
  - **Uključivanje mreže dionika**
  - **Integracija baza podataka, analiza i potpornih programa**
  - **Modernizacija stranice INVEST CROATIA (CRM + AI)**
  - **Financijski kapaciteti (proračun), ljudi i sustav nagrađivanja za Upravu za internacionalizaciju koja operativno koordinira programe**
  - **Promidžbene aktivnosti i komunikacijski plan**

Preporuke za učinkovitu javnu administraciju, digitalizaciju i poticanje privatnih investicija u KZŽ (XI)

Bolja regulacija

- Formiranje tima, identifikacija kritičnih procesa i neporeznih nameta u ingerenciji županije, gradova i općina, priprema i provedba županijskog Akcijskog plana rasterećenja, digitalizacije i povećanja efikasnosti administracije (šire od Mjere 4.2.1. iz Masterplana – digitalizacija i digitalna transformacija - "Digitalna županija" 1M EUR).
- Brendiranje županije kao "better regulation" zone ("prodaja" lokacije). Rad sa značajnim i brzorastućim poduzećima na otklanjanju ograničenja rasta (redovite ankete s naglaskom na lokalne faktore, neformalni kontakti)

Digitalizacija, tehnologija, inovacije

- Širokopojasni internet
- Postojeće: Mjera 4.1.1. Bizarena i mjera 4.1.2. Suradnja znanstveno-istraživačkih institucija i poduzetnika.
- Identifikacija poduzeća lidera u području tehnologije i inovacija (u svim sektorima – koji odskaču od prosjeka županije i prosjeka svojih grana), promocija (županijska nagrada), slušanje preporuka i pretakanje u mjere potpore za "šampione produktivnosti"

Potpore za ključne investicije i promocija

- Najbliže već prepoznatoj Mjeri 3.1.2. iz Masterplana (internac. poslovanja i privlačenje investitora, ali tu je samo projekt BAIF/WBAF koji je za startupe); startupi nisu uvijek ključne investicije, ključna investicija je ona koja otvara natprosječno produktivna i plaćena radna mjesta i stvara utjecaj na lokalne lance nabave, startupe i inovacije
- Invest in Zagorje – dogradnja kroz informacije o tržištu rada, povremene sadržaje (blogove) i digitalni marketing. Širi komunikacijski plan, konferencija (županijska, regionalna s još 2 županije?) s ciljem privlačenja potencijalnih partnera i ulagača (srednja Europa)
- Aktivne mjere i poticaji (ovisno o manevarskom prostoru za dopuštene potpore): (1) zapošljavanje povratnika, (2) subvencije za otvaranje "skupih" radnih mjesta

HVALA!

INVEST IN ZAGORJE

Javite se!

Krapinsko-zagorska županija Vas očekuje.

KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
www.kzz.hr
ured.zupana@kzz.hr

PODUZETNIČKI CENTAR KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE
www.poduzetnickicentar-kzz.hr
info@poduzetnickicentar-kzz.hr

Poduzetnički centar
FOREIGN INVESTORS COUNCIL
HGK HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA
Zagorje